

Mivel mész vásárolni?
Egy 5 kilométeres autót
személyenként tízszer több
széndioxid-kibocsátást eredményez,
mint egy buszút.
Gyalog vagy biciklivel
nincs kibocsátás.

szerkesztette: Gulyás Emese · tartalom: Domokos Katalin és Kármán Erika, a TVE önkéntesei. Köszönjük!
nyelvi lektor: Banzi Tímea · grafikai tervezés: Kiss Maja · nyomdai kivitelezés: Budai HI.TOP

kiadó: Tudatos Vásárlók Egyesülete · a kiadó partnerei: Levegő Munkacsoport, Magyar Természetvédők Szövetsége
Megjelenik 1000 példányban · Szerkesztés lezárva: 2007. szeptember

A kiadvány az Európai Mobilitási Hét 2007 rendezvénysorozatára készült.

HELYI TERMÉKEKKEL AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS ELLEN

zsebkalauz Tudatos Vásárlóknak

Tudatos Vásárlók Egyesülete

Ha tetszik a kiadvány, látogass el a Tudatos Vásárló magazin honlapjára, a www.tudatosvasarlo.hu-ra, ahol:

- a napi hírek mellett idénynövény táblázattal
- Magyarország legrészletesebb biobolt adatbázisával és e-számkeresőjével
- környezet- és fogyasztóvédelmi szempontú termékteszttekkel várunk.

Legyél támogató tag! » www.tve.hu/tagoknak

A támogató tagság díja egy évre 3500 forint, amiért megkapod:

- a negyedévente tematikus számokkal jelentkező Tudatos Vásárló nyomtatott magazin négy számát
- kedvezményt kapsz kiadványainkból
- kedvezményesen vehetsz részt rendezvényeinken
- ingyenesen kaphatsz tanácsot fogyasztóvédelemmel és környezetbarát, etikus fogyasztással kapcsolatos kérdéseidre
- de ami a legfontosabb, forintjaiddal jó ügyet támogatsz.

Diákoknak és nyugdíjasoknak a tagdíj: 2000 Ft.

Iroda: 1027 Budapest, Bem rkp. 30. • Telefon: 06 1 225 81 36 • E-mail: szerk@tve.hu

Helyi termékekkel az éghajlatváltozás ellen

Mi a rossz abban, ha a Balatonon papírtányérról elfogyasztott hekk közel tízszer annyit utazott idén, mint mi magunk? Amint az egyik legeredetibb balatoni fogásnak vélt halunkat majszoljuk, fel sem merül bennünk, hogy a hekket esetleg Argentínában fogták ki a vízből. De említhetnénk a dél-afrikai körtét, a spanyol epret vagy a marokkói paprikát is. A globalizált gazdaságban a távolság nem akadály, a világlátott élelmiszerek mára a magyarországi szupermarketek polcait is beborítják.

Még így is olcsóbb a kínai fokhagyma, mint a hazai – gondolhatnánk, ám a távolról jött árukért valójában lényegesen nagyobb árat fizetünk, mint amennyi zsebünkben a pénztárgépbe vándorol. Az élelmiszerek szállításakor a levegőbe kerülő szén-dioxid és egyéb gázok globális éghajlatváltozást okozó és egészségkárosító hatása mára ijesztő méreteket mutat, nem beszélve az importált árukban rejlő élelmiszer-biztonsági kockázatról.

A következő oldalakon egy kis segítséget találsz ahhoz, hogy felmérj: mennyivel járultál hozzá a klímaváltozáshoz a tegnapi vacsoráddal.

Mi az az üvegházhatású gáz?
Az üvegházhatású gázok közé tartozik többek között a szén-dioxid (CO₂), a metán (CH₄) és a dinitrogén-oxid (N₂O). Az üvegházhatású gázok légköri mennyiségének rohamos növekedése okozza a globális éghajlatváltozást.

Az alábbi táblázat azt mutatja, mennyivel járult hozzá a távoli országból érkező áru a légszennyezéshez, és ezáltal a globális klímaváltozáshoz, mire eljutott a termelési helytől a fogyasztóig. Ha teheted, válassz inkább helyi idénytermékeket!

Származási ország Az adott országból származó egy kg áru szállítása során kibocsátott üvegházhatású gáz mennyisége (kg)

Afganisztán	0,97	Costa Rica	1,76	Ghána	1,34
Albánia	0,26	Csehország	0,14	Görögország	0,40
Algéria	0,43	Dánia	0,35	Grúzia	0,57
Amerikai Egyesült Államok (USA)	1,28	Dél-afrikai Köztársaság	2,24	Guinea	1,16
Argentína	1,87	Dél-Korea	2,57	Hollandia	0,38
Ausztrália	2,46	Dominikai Köztársaság	1,53	Horvátország	0,09
Ausztria	0,06	Egyesült Királyság (Nagy-Britannia)	0,45	India	1,57
Banglades	2,33	Egyiptom	0,48	Indonézia	1,92
Belgium	0,37	Elefántcsontpart	1,30	Irak	0,71
Bolívia	2,42	Észak-Korea	2,57	Irán	0,79
Bosznia-Hercegovina	0,16	Észtország	0,75	Írország	0,52
Brazília	2,10	Etiópia	1,12	Izland	0,83
Bulgária	0,20	Finnország	0,46	Izrael	0,67
Chile	1,99	Franciaország	0,40	Jamaica	1,37
Ciprus	0,50	Fülöp-szigetek	2,18	Japán	2,57
				Jordánia	0,71

Kambodzsa	2,13	Marokkó	0,64	Svédország	0,52
Kamerun	1,52	Mexikó	1,59	Szaúd-Arábia	1,07
Kanada	1,62	Monaco	0,33	Szerbia	0,10
Kazahsztán	0,89	Mongólia	1,67	Szingapúr	1,82
Kenya	1,50	Németország	0,24	Szíria	0,68
Kína	1,98	Nepál	1,98	Szlovákia	0,05
Kolumbia	1,97	Norvégia	0,41	Szlovénia	0,12
Kongó	1,66	Olaszország	0,33	Tajvan	2,33
Kuba	1,37	Oroszország	0,50	Thaiföld	2,14
Laosz	2,01	Örményország	0,59	Törökország	0,28
Lengyelország	0,13	Pakisztán	1,05	Tunézia	0,45
Libanon	0,66	Paraguay	2,26	Türkmenisztán	0,65
Litvánia	0,29	Peru	2,08	Új-Zéland	2,80
Luxemburg	0,32	Portugália	0,83	Ukrajna	0,32
Macedónia	0,22	Románia	0,22	Uruguay	2,09
Malajzia	1,80	Spanyolország	0,69	Üzbegisztán	0,79
Málta	0,45	Sri Lanka	1,52	Venezuela	1,58
		Svájc	0,34	Vietnam	2,40

A távolságok becsléséhez a származási ország fővárosa és Budapest távolságát vettük alapul. Az európai országok esetében valószínűsítettük a közúti szállítást, a többi országnál vízi és közúti szállítás kombinációival számoltunk, a kibocsátási értékek becsléséhez az Environment Canada módszertanát használtuk.

Mit tehetsz még?

- Vásárolj a lakóhelyedhez legközelebbi termelőtől, hiszen a helyi termékek vásárlásával nem csak a környezetet véded, hanem hozzájárulsz a helyi gazdaság fenntartásához és fejlődéséhez.
- Ha már távoli élelmiszert vásárolsz, legyen minél közelebbi: inkább a spanyol narancsot válaszd a costa rica-i helyett!
- Szedd magad!
- Vásárolj közvetlenül a termelőtől!
- Vásárolj kisboltban vagy a piacon!
- Gyalog vagy tömegközlekedéssel menj vásárolni!
- Vásárláshoz vigyél magaddal szatyrot!
- Keresd az idénytermékeket, a vegyszermentes biot, a kevésbé feldolgozott és csomagolt árukat!

Persze nem csak a távoli élelmiszerek ideszállítása terheli a környezetet, de a ruhaneműké, játékoké, elektronikai készülékeké is.

Levegő Munkacsoport

A Levegő Munkacsoport 1988-ban alakult, jelenleg 128 környezetvédő civil szervezet tartozik tagjai közé. Elsősorban az állami költségvetés, az adórendszer, a közlekedéspolitikai, a településpolitika és az energiapolitika környeztkímélőbbé tételéért, a vegyi anyagok szabályozásáért, az egészséges élethez való alapvető emberi jogok érvényre juttatásáért tevékenykedik. Az emberi társadalom fejlődését a művelődés, a művészetek, az oktatás és a nevelés, a tudományos kutatások és a társadalmi érintkezések kiemelt támogatásával képzei el. Kiadja a Lélegzet című környezetvédelmi negyedévi folyóiratot és a Lélegzetnyi havi elektronikus hírlevelet.

Postacím: 1465 Budapest, Pf. 1676. Iroda: 1075 Budapest, Károly körút 3/a. III. emelet 2. Telefon: 06 1 411 05 09, 411 05 10, Fax: 06 1 266 01 50, E-mail: levego@levego.hu, www.levego.hu

Magyar Természetvédők Szövetsége

Az 1989-ben alakult Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ) országos hálózatként működik. Célunk az ember és a természet harmóniájának megteremtése, a fenntartható fejlődés széleskörű megismertetése. Főbb tevékenységeink: környezettudatos és egészséges életmód terjesztése; lakossági szemléletformálás és a döntéshozók befolyásolása az éghajlatváltozás mérsékléséért; természeti, táji értékek megóvása a mezőgazdaságban. 110 tagszervezetünkkel akciókat szervezünk országszerte, pl. 2007-ben egy hatékony magyar klímastratégiáért. Iskolákkal klíma-fogadást rendezünk, és felhívjuk a figyelmet az élelmiszer-kilométerekre: www.mtvsz.hu/karbonkalkulator. A bioélelmiszerek népszerűsítése és növényvédőszer-maradványok vizsgálata mellett génmanipuláció-mentességet célzó kampányunkhoz is számos település és magánszemély csatlakozott. Iroda: 1091 Budapest, Üllői út 91/B, Telefon: 06 1 216 72 97, E-mail: info@mtvsz.hu, www.mtvsz.hu